

Ghidul de eDemocratie si Guvernare Electronica

Sebastian Ailioaie
Octavian Hera
Sorin Kertesz

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Proiectul www.eDemocratie.ro este finantat de catre Uniunea Europeana, in cadrul Initiativei Europene pentru Democratie si Drepturile Omului (IEDDO).

Multumim tuturor celor care ne-au sprijinit in eforturile noastre de promovare a democratii electronice in Romania si in special domnului Matei Paun – exCEO al DNT Romania [www.dnt.ro] si domnului Varujan Pambuccian – presedinte al grupului pentru Comunicatii si Tehnologia Comunicatiilor de la Camera Deputatilor [www.ctic.ro]

Am scris acest ghid pentru parlamentarii romani si liderii de opinie in speranta ca el va putea fi un punct de referinta si de inspiratie pentru acestia in adoptarea unor legi cat mai intelepte, care sa creeze un cadru favorabil relansarii participarii politice a cetateanului roman, folosind mijloacele electronice de guvernare.

Echipa eDemocratie.ro

Toate drepturile editoriale ale prezentei versiuni tiparite precum si a materialelor aflate on-line la www.ghid.edemocratie.ro apartin asociatiilor ASER Bucuresti si CITX Romania.

Autorii acestui ghid sunt:

Sebastian Ailioaie [sebastian@edemocratie.ro]

- coordonator ghid, autor al partilor II, III si Glosar

Octavian Hera – [octavian@edemocratie.ro]

- coordonator proiect, autor al partii I

Orice pareri din acest ghid reprezinta pareri personale ale autorilor si nu reprezinta necesar puncte de vedere ale asociatiilor ASER si CITX Romania sau ale finantatorului – Delegatia Comisiei Europene in Romania.

CUPRINS

Prefata

Introducere in eDemocratie si Guvernare Electronica

Partea I

eDemocratie.ro – O Initiativa pentru Democratie On-Line in Romania

Partea II

eDemocratie si Guvernare Electronica

- Capitolul 1 – eDemocratie
- Capitolul 2 – Guvernare Electronica

Partea III

De ce nu exista eDemocratie si Guvernare Electronica in Romania

Anexa

Proiectele pilot MCTI ptr stimularea trecerii la Societatea Informationala in Romania

Glosar de termeni

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Prefata

Nevoia scrierii acestui ghid pentru parlamentarii romani este evidenta tinand seama de realitatea care ne inconjoara. Aprobarea de catre guvernul roman unor sume importante pentru implementarea unor proiecte de guvernare electronica la scara nationala in urmatorii 3 ani, importanta deosebita a corelarii dezvoltarii Societatii Informatonale in Romania cu eforturile facute in Uniunea Europeana [importanta manifestata prin adoptarea Legii Semnaturii Electronice si discutarea altor proiecte de lege de aceeaasi natura], recunoasterea importantei cat mai mari pe care dezvoltarea competentelor de programatori a romanilor ar putea-o avea in relansarea economiei romanesti sunt doar semne ale viitorului care ne indreptam din punct de vedere politic: democratie si guvernare electronica, sau altfel spus eDemocratie si Guvernare Electronica.

Am scris acest ghid pentru parlamentarii romani in speranta ca el va putea fi un punct de referinta si de inspiratie pentru acestia in adoptarea unor legi cat mai intelepte, care sa creeze un cadru cat mai favorabil relansarii participarii politice a cetateanului roman prin intermediul mijloacelor electronice.

Insa, pentru ca traim intr-o lume in schimbare, va invitam sa vizitati mereu versiunea online a ghidului aflata la <http://www.ghid.edemocratie.ro> unde veti gasi informatii actualizate si studii actualizate de echipa primului portal de eDemocratie si guvernare electronica din Romania www.eDemocratie.ro.

Autorii

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Introducere in eDemocratie si Guvernare Electronica

Motto: “In cele din urma Internetul va deveni la fel de raspandit si utilizat precum este electricitatea astazi”

Michael Dell, fondator al companiei Dell Computers

Internetul este simplu de definit. Daca ai la dispozitie doua calculatoare si faci intre ele o retea fizica care sa le permita sa comunice informatii obtii un Intranet – adica o retea locala. Mai multe calculatoare in aceasta retea locala fac necesara configurarea unuia dintre calculatoare drept server – adica un punct de reper pentru orice calculator din sistem in care acestea pot gasi instructiuni privind nivelurile de acces la celelalte calculatoare si operatiile permise. Un server este cu alte cuvinte un gardian al sistemului – care asigura buna sa functionare si stabileste ordinea in sistem.

Internetul nu este altceva decat legarea unor Intraneturi unele de altele. In acest fel, din orice punct al sistemului ai posibilitatea sa accesezi oricare din celelalte puncte. Pentru ca toate aceste retele sa poata comunica intre ele si sa schimbe informatii este nevoie ca ele sa poata vorbi aceeaasi limba. Iar pentru niste masini – asa cum sunt calculatoarele - limba pe care o vorbesc nu este altceva decat un program de calculator, sau o aplicatie. In cazul Internetului, computerele vorbesc intre ele in limba numita HTTP [Hyper Text Transfer Protocol] care ar insemna in traducere Protocolul de Transfer Hyper Text. Si la fel ca si WWW, acest <http://> este intalnit in fata adreselor site-urilor de Internet.

In anul 1993, un cercetator pe nume Tim Berners Lee a scris o aplicatie software care, implementata pe serverele care alcatuiau deja reseaua Internet, avea sa schimbe Internetul si sa il deschida ca utilizare pentru oameni de toate varstele si de toate ocupatiile, spre deosebire de cercetatorii si oamenii de stiinta care il folosisera pana atunci. Aplicatia creata de el se numea World Wide Web – pe scurt WWW. Acum, la 8 ani de la aceasta, litera W pusa de trei ori in fata unui cuvint urmata de punct simbolizeaza deja o prezenta virtuala, un web site – un loc pe care il poti vizita de la un calculator conectat la Internet, indiferent unde te-ai afla in lume.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Progresele facute in scrierea acestor limbaje pe care le inteleg calculatoarele, dar si in aparatura necesara realizarii conectarii, care sa poarte fizic informatia de la un calculator la altul sub forma de siruri de impulsuri electrice de 1 si 0 – adica de biti, au facut ca Internetul sa devina din ce in ce mai rapid si capabil sa transporte informatii din ce in ce mai complexe precum, voce, imagini, baze de date etc. Mai mult chiar, natura iscoditoare a omului a facut posibila inventarea unor dispozitive care sa permita conectarea la Internet si fara cabluri, ci pur si simplu prin intermediul undelor radio de frecvente inalte. Astfel, Internetul se muta de pe retele in “eter” si poate fi accesat nu numai de la calculatoarele greoaie de birou, ci chiar de pe telefoanele mobile pe care le purtam in buzunare sau de pe mici calculatoare portabile, uneori chiar mai mici si mai ergonomice decat primele serii de telefoane mobile.

Internetul a schimbat in primul rand modul in care oamenii comunica intre ei. Posta electronica – sau ‘email’-ul este cea mai buna exemplificare a acestei schimbari. Datele statistice arata ca aceasta este cea mai folosita aplicatie a Internetului – sute de miliarde de mesaje fiind schimbate annual in toata lumea.

Mai mult chiar serviciile oferite de site-urile web au devenit din ce in ce mai diverse. O persoana poate: sa isi faca cumparaturile de la calculator [comert electronic], sa isi plateasca taxele pe site-ul ministerului de finante [guvernare electronica], sa voteze pe Internet si sa viziteze site-urile candidatilor [democratie electronica] sau sa faca afaceri complexe cu alte companii [afaceri electronice sau eBusiness]. Aceasta intreaga sfera de aplicatii care pot fi realizate pe Internet a debutat foarte simplu: cele doua calculatoare legate unul de altul care au format prima retea din lume.

Pentru un guvernant sau un legislator cel mai important lucru de stiut este ca Internetul poate face procesul de guvernare mai apropiat de oameni si mai eficient. Comunicarea prin Internet poate face ca relatia dintre cetateni si guvern sa fie mai stransa oferind avantaje ambilor participanti: guvernului mai mult sprijin si mai multa incredere si cetateanului mai multa intelegere si rezolvarea mai eficienta a problemelor sale.

Scopul acestui ghid este sa familiarizeze atat parlamentarii cat si functionarii publici in general cu natura si modurile de realizare a guvernarii electronice si eDemocratiei. Vom

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

exemplifica de asemenea, de cate ori va fi posibil, cu exemple din Romania si din alte tari.

Guvernarea electronica si eDemocratia – conceptele de baza prezentate de acest ghid – sunt inrudite ca natura, desi opuse ca modalitate de creare.

Guvernarea electronica consta in interactiunea dintre guvern, parlament si alte institutii publice cu cetatenii prin intermediul mijloacelor electronice. Informarea asupra proiectelor de lege aflate in discutie si emiterea de pareri de catre cetateni, plata taxelor de catre contribuabili, completarea unor plangeri si petitii online reprezinta mijloace eficiente puse la dispozitie de catre stat pentru exercitarea drepturilor fundamentale ale cetatenilor. Asadar sensul implementarii guvernarii electronice este de sus in jos [de la stat la cetatean].

Spre deosebire de guvernarea electronica, democratia electronica porneste de jos in sus. Ea reprezinta folosirea de catre cetatean a mijloacelor electronice pentru a putea comunica mai bine cu alti cetateni, pentru a dezbate probleme si a prezenta nemulumiri si propuneri. Democratia electronica e organizata asadar de catre cetateni si capteaza prin canale electronice nemulumirile oamenilor, propuneri de imbunatatire a procesului de guvernare si de multe ori chiar dezbateri ale unor actiuni guvernamentale. Sa nu uitam insa ca toate acestea se desfasoara pe Internet, prin intermediul site-urilor de opinii personale, a forumurilor de pe portalurile de eDemocratie, a chaturilor si listelor de discutii.

In prima parte a acestui ghid vom prezenta mai intai pe scurt primul portal de edemocratie si guvernare electronica din Romania – www.eDemocratie.ro - oferind astfel un mod concret de infaptuire a celor doua concepte. Site-ul nostru a fost dezvoltat in jurul ideii de inlesnire a comunicarii dintre cetateni, si cetateni si guvern prin mijloace electronice.

In a doua parte vom analiza componentele guvernarii electronice si a eDemocratiei cautand sa exemplificam mereu functionarea respectivelor mecanisme in diferite tari din lume. Fiecare dintre componentele analizate va cuprinde o scurta parte teoretica, o prezentare a cazului Romaniei si un set de recomandari.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

In a treia parte vom analiza situatia Romaniei din punct de vedere a dezvoltarii Societatii Informatonale si vom prezenta o harta de probleme si de oportunitati privind implementarea guvernarii electronice si a eDemocratiei in Romania. Aceste probleme si oportunitati au fost identificate de catre echipa noastra cercetand date statistice, efectuand interviuri in departamentele informatice din administratia publica, analizand prezenta pe Internet a principalelor institutii publice din Romania si analizand critic strategia guvernamentala in domeniul Societatii Informatonale.

La sfarsitul acestui ghid se gasesteun glosar de termeni care explica intelesul unor termeni tehnici folositi [va reamintim ca termenii care apar subliniati si scrisi inclinati sunt explicati in acest glosar care se afla la sfarsitul ghidului].

Speram ca aceasta prima editie a ghidului nostru sa fie cu adevarat utila guvernantilor si legislatorilor romani in intelegerea realitatilor cu care societatea se confrunta in procesul ei de digitalizare.

Partea I

eDemocratie.ro

O initiativa pentru Democratie On-Line in Romania

Ghid de eDemocratie si Governare Electronica

Capitolul 1. GHID DE SITE

A aparut in 2001, primul portal de democratie on-line si guvernare electronica din Romania. Ce inseamna guvernare electronica? Ce poate face un site pentru a promova conceptul de democratie on-line in Romania? Paginile www.eDemocratie.ro au fost construite pentru a raspunde la aceste intrebari. Cuvintele cheie pentru acest site sunt: comunicare, interactivitate, transparenta, acoperire web.

Echipele eDemocratie.ro a pornit la drum cu convingerea ca Internet-ul poate sa ofere tuturor celor interesati modalitati efective de a isi exercita drepturile democratice.

Dorinta noastra a fost sa oferim aplicatii simple, pe care sa le poata utiliza orice roman in viitorul apropiat; aplicatii care sa sprijine dezvoltarea unei societati informationale democratice in Romania.

Paginile urmatoare prezinta cateva informatii care pot sa fie folositoare pentru accesul deplin la serviciile oferite de acest site.

1.1. Ce faci cand intri pe site

Pentru a intra pe site, trebuie sa aveti o conexiune la Internet. Dupa ce sunteti conectat, mergeti la adresa <http://www.edemocratie.ro>.

Pagina de primire

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Pagina de primire a site-ului (respectiv homepage) prezinta urmatoarele informatii:

- in partea de sus (header) apare: sigla site-ului, banner-ul partenerului de internet (Dynamic Network Technologies) si steagul Uniunii Europene (finantatorul proiectului)
- sub header sunt doua linii de text, pe care apar scrise noutati din site, despre eDemocratie sau stiri generale
- in partea de mijloc a paginii sunt patru articole importante, prezentate sub forma unui rezumat (pentru a citi textul integral, click pe 'mai multe')
- pe coloana din dreapta, utilizatorii pot intra pe pagina personala (Membri) sau se pot abona la buletinul nostru spatamanal informativ (Newsletter)
- tot pe coloana din dreapta se afla rubrica 'Top site', care prezinta clasamentul celor mai vizitate 10 pagini ale site-ului (in paranteza, procentul de vizite din numarul total)
- in partea de jos a paginii se gasesc link-uri la paginile interioare ale site-ului
- sub aceste link-uri se afla motorul de cautare pe site sau pe un motor de cautare pe intreg web-ul (de exemplu, Google)
- pagina se termina cu 'Politica de confidentialitate' si 'Termeni de utilizare', care prezinta detalii suplimentare pentru vizitatorii site-ului

1.2. Pagini speciale

- Mesaj catre presedinte – este locul unde vizitatorii site-ului pot sa adreseze un mesaj catre presedintele Romaniei. Pentru a trimite un mesaj trebuie completate urmatoarele campuri: Titlu, Text, Autor, E-mail.

Pe coloana din dreapta acestei pagini se gaseste lista altor mesaje trimise anterior presedintelui Romaniei prin intermediul site-ului nostru.

The image shows a web form titled 'Mesaj pentru presedinte' and a list of messages. The form has fields for 'TITLU', 'TEXT', 'AUTOR', and 'E-MAIL', and a 'Trimite' button. The list of messages is as follows:

Mesaje	
1. Traisca Capitanul	18/07/01 01:07:28
2. Emailuri	14/07/01 10:07:55
3. Dati-ne emailul !!	14/07/01 10:07:34
4. Emailuri ?	11/07/01 11:07:55
5. Rusine	09/07/01 05:07:15
6. O solutie: schimbam Construim	09/07/01 04:07:44
7. Tovarese Presedinte	05/07/01 02:07:36
8. Cooperativele de credit sunt distruze	28/06/01 11:06:09
9. Tinerii pleaca	28/06/01 07:06:32
10. Inca un mandat	28/06/01 05:06:20

Ghid de eDemocratie si Governare Electronica

- Harta internet – este utila atunci cand doriti sa gasiti site-uri locale (administratie publica, ziare locale, hoteluri, scoli, universitati, cluburi sportive, furnizori servicii internet etc.). Pentru a selecta judetul dorit, trebui sa faceti click pe judetul respectiv in cadrul hartii Romaniei afisata pe aceasta pagina. In partea stanga se gaseste topul celor mai vizitate judete.
- Forum – organizat dupa modelul clasic al unui forum de discutii, ofera posibilitatea vizitatorilor site-ului de a isi scrie parerea in legatura cu subiectele generale abordate de site sau cu alte subiecte de discutie pe care doresc sa le propuna.

1.3. Servicii si aplicatii

Aplicatiile oferite de www.eDemocratie.ro sunt:

- Informatii si stiri, urmareste informarea in timp real a utilizatorilor site-ului nostru despre cele mai noi evenimente social- politice sau economice privind Romania si romanii;
- Centrul de eDemocratie, are drept scop crearea unui centru de resurse si cunostinte pe teme legate de eDemocratie si Governare electronica in Romania. Pentru inceput acest centru pune la dispozitie linkuri catre pagini web de interes grupate pe categorii si o arhiva de lucrari de cercetare privind eDemocratia in Romania;
- Harta Internet - este o aplicatie in dezvoltare al carei scop este sa prezinte utilizatorilor nostri o clasificare pe categorii al celor mai vizitate si mai importante site-uri la nivel de judet, pentru fiecare din cele 40 de judete ale Romaniei si municipiul Bucuresti;
- Comunica@eDemocratie.ro [disponibila pentru membri eDemocratie.ro]- este o aplicatie complexa constand dintr-o lista de discutii, un canal de chat si un forum, incercand sa ofere utilizatorilor nostri o tribuna de discutii pentru exprimarea diferitelor lor pareri. Totodata, punem la dispozitia utilizatorilor nostri in premiera o lista a celor mai utilizate liste de discutii facute de romani pe diverse teme de discutie;

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

- Newsletter-ul de la eDemocratie.ro [EDRO News] urmareste sa tina la current, prin email, pe toti cei interesati cu evolutia e-democratiei si guvernarii electronice in Romania si in lume.
- Guvernare electronica: aici ai posibilitatea sa accesezi informatii interesante, dar mai ales utile legate de presedinte, primul ministru si guvern, senatori si deputati. Mai mult chiar, exista posibilitatea adresarii unor mesaje presedintelui si in curand tuturor oamenilor politici prin cadrul aplicatiei Circumscriptii Virtuale.
- Politix 2001: este o aplicatie care va fi lansata la inceputul lui decembrie si va oferi utilizatorilor nostri posibilitatea de a experimenta si un altfel de politica, totul intr-un mediu virtual, dar cu inspiratie din realitatea societatii romanesti; actorii acestui joc sunt lideri din realitatea politica romaneasca.
- Circumscriptiile virtuale: ofera alegatorilor romani pentru prima data dupa 11 ani de democratie posibilitatea sa puna intrebari oricarui deputat sau senator roman pe un forum atasat profilului acestuia.

Partea II

**eDemocratie si Guvernare
Electronica**

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Dupa cum spuneam, scopul acestui ghid este sa familiarizeze parlamentarii si guvernantii romani cu noi notiuni si concepte care devin din ce in ce mai des folosite in sfera discursului politic. Iata ca numai la 10 ani de cand am inceput sa invatam ce este democratia, a aparut necesitatea sa invatam si ce inseamna eDemocratia si Guvernarea Electronica.

Vom incepe aceasta sectiune a ghidului nostru definind si exemplificand mai intai conceptul de guvernare electronica si abia apoi trecand pe scurt in revista democratia electronica. Aceasta din urma, dupa cum explicam si in introducere, este asociata mai mult societatii civile, responsabilitatea organizarii canalelor electronice revenind cetatenilor si nu sectorului public.

Capitolul 1. GUVERNARE ELECTRONICA

Definitia pe care portalul nostru o da guvernarii electronice este urmatoarea:

“Guvernarea electronica reprezinta procesul de reinventie a sectorului public prin digitalizare si noi tehnici de management a informatiei, proces al carui scop final este cresterea gradului de participare politica a cetatenilor si eficientizarea aparatului administrativ.”

Aceasta definitie reuneste de fapt cele 3 trasaturi de baza ale guvernarii electronice:

- folosirea noilor tehnologii electronice in comunicare [email, chat, site-uri Internet etc.] sau paradigma tehnica
- aplicarea unor noi metode de management a informatiei sau paradigma manageriala
- cresterea gradului de participare politica a cetatenilor si cresterea eficientei aparatului administrativ sau paradigma functionala

In procesul de guvernare sunt implicati, in general vorbind, 3 mari clase de participanti:

- participantii publici, guvernul sau statul, atat organizatiile de la nivel local, cat si cele de la nivel central [G]
- cetatenii tarii respective [C]
- firmele private, care organizeaza activitati comerciale, luand in considerare profitul si activand intr-un context concurential de piata. [B]

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Intre acesti participanti se nasc relatii specifice de comunicare si tranzactionale specifice, impartite in cateva mari grupe de componente ale guvernarii electronice.

Asadar exista multiple moduri in care informatia poate curge intre participantii la procesul de guvernare.

O distinctie a acestor fluxuri informationale si tranzactionale se poate face impartindu-le in fluxuri interne si externe. Fluxurile interne sunt cele in cadrul unei clase de participanti – de exemplu cele dintre institutii publice, precum 2 ministere, sau Parlament si guvern etc. Fluxurile externe sunt cele care se nasc intre participanti din clase diferite, de exemplu fluxurile care se nasc intre cetateni si o institutie publica precum Parlamentul.

Principalele componente ale guvernarii electronice care apar in *figura 1* sunt:

- G2G [Government to Government] sau Guvern - Guvern cu o sub-categorie G2E [Government to Employee] sau Guvern – Angajati guvernamentali
- G2C [Government to Citizens] sau Guvern - Cetateni
- G2B [Government to Business] Guvern - Companii

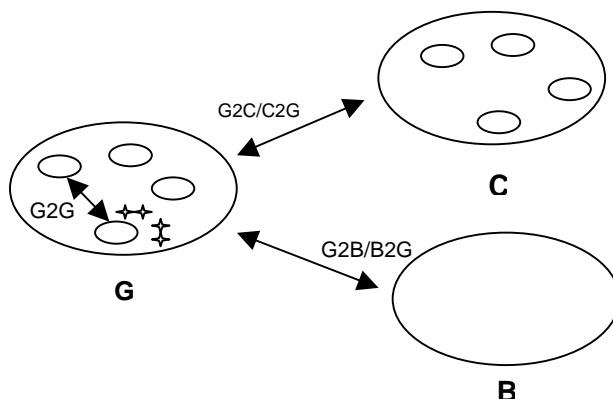

Figura 1: Componentele guvernarii electronice

In paginile urmatoare vom analiza fiecare din aceste componente pe rand, atat din punct de vedere teoretic – urmarind principalele trasaturi si functii ale lor cat si din punct de vedere practic – incercand sa prezentam cele mai reusite exemple din strainatate, precum si stadiul lor de implementare in Romania.

1.1. G2G [Guvern-Guvern]

Definire si trasaturi

Prin G2G intelegem comunicarea intre institutiile publice prin mijloace electronice. Aceasta comunicare are loc datorita faptului ca rezolvarea unor probleme presupune solutii complexe, care necesita prelucrarea unor date detinute de catre institutii diferite. In acest caz comunicarea electronica dintre detinatorii unei parti din solutia la problema se poate efectua fie prin intermediul unor retele dedicate sau chiar prin intermediul Internetului si a Retelelor Virtuale Private [VPN].

Integrarea sistemelor interguvernamentale reprezinta primul pas in implementarea unor solutii de guvernare electronica. Janet Caldw, expert in probleme de guvernare electronica, de la IBM Institute of Electronic Government considera ca “aceasta integrare necesita atat integrarea proceselor cat si cea tehnica. De exemplu, matricularea unei firme este perceputa de ‘beneficiar’ drept un singur obiectiv cand in realitate ea presupune multipli pasi” [n.n. la Registrul Comertului, Tribunal, Administratia Financiar etc.] “In primul rand aplicatiile G2G trebuie sa realizeze integrarea proceselor, adica solutii acceptate de catre toti participantii. Insa, pentru ca integrarea proceselor sa fie posibila este necesara si integrarea infrastructurii tehnice. Nu numai bazele de date trebuie sa comunice intre ele ci si masinile care le sustin – computere, servere web, retele locale trebuie sa respecte un anumit nivel de standardizare.”

In esenta deci G2G inseamna comunicarea dintre mai multe institutii publice diferite pentru rezolvarea unei probleme unice a cetateanului. Aceasta comunicare, este de cele mai multe ori, nedetectabila de catre cetatean, si presupune schimbul de date la diferite nivele de securitate intre sistemele informatice ale celor doua institutii.

Marea problema care apare in tarile dezvoltate in implementarea unor solutii G2G este nu atat integrarea tehnologica cat cea a managementului proceselor, intrucat aceasta din urma presupune sa determini oameni, iar nu computere, sa lucreze impreuna. In acest sens citam un studiu din iulie 2000 al revistei The Economist in care se considera ca “unul din motivele de baza ale ineficientei sectorului public – ‘birocratia’ – se datoreaza faptului ca organizarea verticala a institutiilor publice face deseori ca rezolvarea unor probleme sa necesite colaborarea intre departamente. Guvernul britanic

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

predica de ani de zile nevoia unei guvernari "in colaborare" in sa se pare ca structurile guvernamentale chemata sa colaboreze conspira impotriva acestu deziderat." Asadar, implementarea G2G ar rezolva o mare parte din aceste probleme si mai ales ar duce la limitarea birocratiei, in sa acest lucru depinde de interesul care exista la nivel departamental in implementarea acestor puncti de legatura inter-institutionale.

Cazul Romaniei

Din cate cunoastem noi, nu exista in acest moment aplicatii electronice integrate la scara mare in Romania, cu exceptia sistemului integrat folosit de Vama Romana. O serie de interviuri efectuate de catre noi cu sefi ai departamentelor informatice din diferite consilii locale si primarii a evidentiat faptul ca nu exista coordonare nationala a solutiilor informatice dezvoltate in teritoriu. Prin urmare, aceste solutii informatice, desi rezolva problemele la nivel local, de cele mai mult ori nu pot comunica cu aplicatii care fac acelasi lucru in alte parti ale tarii, reducand eficienta nationala a acestor solutii la zero. Un alt exemplu in acest sens il reprezinta sistemele informatice ale ministerului de finante, carora de asemenea le lipseste standardizarea si comunicarea efectiva.

Recomandari

- Dezvoltarea solutiilor de sus in jos sub coordonarea eficienta a unei autoritati guvernamentale;
- Alocarea de resurse nu atat pentru echipamente cat mai ales pentru solutii integrate, care presupun atat echipamente cat si modalitati adecvate de comunicare intre ele;
- Definirea unor standarde pentru toate aplicatiile G2G posibile si asigurarea unui control permanent de conformare la standarde;
- Desfasurarea permanenta a unor sesiuni de pregatire cu personalul responsabil de buna functionare a acestor sisteme, la nivel national.

O subcategorie:

G2E [Guvern – Angajati guvernamentali]

Aceasta sub-categorie a relatiilor din sfera publica, presupune managementul online a relatiilor dintre guvern si angajati prin intermediul noilor tehnologii electronice si a Internetului. Mai concret, aplicatiile care sunt folosite pentru managementul acestor relatii pot fi de doua tipuri:

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

- Aplicatii care usureaza indeplinirea unor responsabilitati de serviciu. In aceasta categorie putem da exemplu, folosirea de catre angajatii Primariei Bucuresti a bazelor de date cu hotarari si decizii mai ales in domeniul retrocedarilor imobiliare. Astfel, angajatii Primariei pot accesa cu parola baze de date prin intermediul site-ului web al primariei reducand eventualele pierderi de timp generate de deplasare fizica la alt departament si cautarea in arhive fizice. In acest mod, atat limitarile de spatiu [aglomerarea unor persoane care cauta diverse informatii] cat si cele de timp [pierderile determinate de deplasare etc.] au fost eliminate.
- Aplicatii pentru managementul situatiei de salariat a angajatului guvernamental. In acest caz, salariatul poate sa isi acceseze fisa personala, poate modifica informatiile pe masura ce ele se schimba, poate sa se ceara concediu in anumite perioade distribuindu-se astfel echilibrat cererile de concediu, sau poate sa completeze numarul de ore lucrate suplimentar peste program etc.

Cazul Romaniei

Exista in cateva cazuri aplicatii Intranet care permit angajatilor unei institutii publice usurarea muncii. Putem cita aici de exemplu, Primaria Municipiului Bucuresti, Camera deputatilor si Senatul Romaniei, precum probabil si multe alte ministere si institutii publice. Insa in acest moment aceste aplicatii nu sunt folosite pe scara larga si nici nu sunt standardizate fiecare dintre ele fiind dezvoltata de catre departamentul de informatica din cadrul institutiei pentru rezolvarea unor probleme curente. Tehnologiile folosite difera foarte mult si comunicarea dintre ele este de asemenea redusa.

Recomandari

- Realizarea unor studii la nivelul institutiilor publice care sa determine nevoia unor asemenea aplicatii si apoi dezvoltarea acestora pe o baza standardizata nationala
- Dezvoltarea aplicatiilor din grupa a doua, cele care se ocupa de managementul situatiei de salariat a angajatului guvernamental, in acest moment, neavand cunostinta de asemenea aplicatii dezvoltate in tara noastra.
- Instruirea personalului institutiilor publice chiar fara cunostinte de birotica in folosirea unor asemenea aplicatii si incurajarea implicarii in procesul de inovare administrativa a tuturor salariatilor

1.2. G2C [Guvern-Cetateni]

Definire si trasaturi

Aceasta componenta a guvernarii electronice care acopera relatiile guvern-cetatean realizate prin intermediul noilor tehnologii este una dintre cele mai dezbatute arii de initiative guvernamentale in toata tarile care au programe de dezvoltare a guvernarii electronice. In esenta, serviciile din aceasta categorie, inseamna in final aducerea guvernului mai aproape de cetateni, on-line. Mai intai se urmareste aducerea on-line a unor informatii simple, apoi relatia cetatean guvern-devine interactiva existand comunicare si schimburi de date in ambele directii si in sfarsit relatiile devin tranzactionale aceasta insemand ca unele servicii furnizate de guvern cetatenilor pot fi prestate si on-line – pe site-urile de Internet ale institutiilor publice respective sau pe portaluri guvernamentale globale – asa numitele portaluri “one stop shop”.

Entuziasmul manifestat in tarile dezvoltate in favoarea unor asemenea solutii de catre specialisti este evident si din urmatorul fragment: “fara a sti nimic de birocratia publica, cetatenii ar trebui sa poata realiza sute de obiective on-line: plata amenzilor, completarea taxelor, reinnoirea licentelor, verificarea dosarelor pe rol, cererea pentru permise de pescuit sau raportarea lucrurilor furate etc. Toate acestea ar evita ‘capcanele’ care exista in prezent prin prelucrarea inter-departamentala a problemelor.”

Fiind o componenta constand in aplicatii complexe si diferite G2C poate fi la randul ei impartita in alte 3 mari tipuri de aplicatii:

- aplicatii care realizeaza functia majora a statului de a facilita transparenta si schimbul liber de informatii intre cetatean si stat;
- aplicatii care constau de fapt in indeplinirea rolului statului de furnizor de servicii guvernamentale. Aceste aplicatii grupate si sub eticheta Furnizare Electronica de Servicii [FES] reprezinta de fapt serviciile amintite in citatul de pe pagina anterioara;
- O ultima functie asigurata de G2C este votul electronic, care desi nu este in esenta un serviciu guvernamental face parte din sfera relatiilor dintre stat si cetateni – un mod de exercitare si reintarire a contractului social.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Facilitator de transparenta

Edwin Rekosh, afirma intr-un numar din 1995 al Open Society News ca “accesul public la informatiile privind deciziile de guvernare esti vital pentru asigurarea legitimitatii guvernarii in societatile postcomuniste”. In acest caz, Internetul mai mult decat orice alta modalitate de comunicare ar putea aduce cu sine un enorm ajutor in directia cresterii suportului popular pentru institutiile de stat, singura conditie fiind punerea a cat mai multor informatii on-line. Ne referim in acest caz la parlamentele nationale care ar trebui sa puna la dispozitia cetatenilor pe site-urile lor de pe Internet rapoarte, ordini de zi, luari de cuvint, analize ale expertilor in anumite probleme, proiecte de lege etc. Toate aceste informatii ar spori increderea cetatenilor in actul legislativ, iar acesta s-ar bucura de mai mult sprijin din partea societatii civile. Dar nu numai parlamentele sunt in aceasta situatie. Teoretic orice institutie de stat ar trebui sa puna la dispozitie prin Internet, rapoarte de activitate, studii, statistici, bugete de functionare etc.

Furnizarea de servicii electronice

In afara de functia de informare prin intermediul noilor canale de comunicare G2C dispune de asemenea de importante resurse pentru a furniza servicii guvernamentale prin intermediul Internetului. Concret o intreaga gama de servicii de la cererile de tot felul la diferite organe administrative pana la plata taxelor si amenzilor online, de la inregistrarea unei casatorii pana la declararea unui deces toate aceste relatii intre guvern si cetateni s-ar putea desfasura on-line.

In tarile dezvoltate, toate aceste servicii tocmai datorita diversitatii lor, sunt grupate pe un singur website de unde se face trimitere catre site-urile institutiilor care pot rezolva cererea respectiva sau problema se rezolva chiar pe site-ul portal, fara ca macar beneficiarul sa stie la care institutii s-a apelat si care baze de date au comunicat intre ele pentru a-si primi raspunsul. In figura de pe pagina urmatoare, se prezinta o poza cu ‘eCitizen Centre’ – centrul de furnizare de servicii catre cetateni prin intermediul Internetului dezvoltat de catre guvernul din Singapore.

Asadar in figura de mai jos se pot vedea impartite pe categorii serviciile pe care Centrul eCetateanului le asigura on-line cetatenilor singaporezi.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Figura 2: eCitizen Centre
Source: <http://www.ecitizen.gov.sg>

Dupa cum se vede, in Singapore cetatenii pot interactiona cu statul on-line intr-o mare varietate de situatii. De exemplu: isi pot cumpara o casa, inchiria un apartament, da in judecata, completa o plangere, plati un impozit sau o taxa, inscrie copilul la scoala, se pot inscrie pentru efectuarea stagiului militar etc. Totul se poate face la adresa de mai sus de catre orice cetatean singaporez de oriunde s-ar afla pe glob.

Aceleasi tipuri de servicii guvernamentale sunt oferite on-line si pe portalul www.firstgov.gov din Statele Unite, unde de asemenea exista un centru numit sugestiv 'e-citizen page'. Va invitam sa vizitati atat centrul singaporean cat si cel american pentru a va face o impresie mai clara despre serviciile oferite pe Internet de catre cele doua guverne cetatenilor lor.

Insa furnizarea de servicii electronice se face nu doar la nivel central pe portaluri de tipul celor doua discutate mai sus, dar si la nivel local – pe portaluri care agrega comunitati locale, cum ar fi de exemplu: Infoville in Valencia/Spania sau NaestvedNet in Naestved/Danemarca. In mare, serviciile oferite sunt aceleasi insa nivelul de personalizare al portalului este mai mare iar informatia circulata mult mai specifica. Din The Economist eGovernment Survey [iulie 2000] aflam ca "guvernul Valenciei, lucrând

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

impreuna cu Oracle, lider mondial in aplicatii de baze de date, a construit Infoville nu doar ca un site guvernamental, dar ca un portal care combina o mare varietate de servicii, atat din sectorul public, cat si din cel privat. Juan Rada, sef al diviziei de servicii de la Oracle Europe, spune ca Infoville este un fel de aplicatia care furnizeaza informatii locale, care integreaza comert electronic, guvernare electronica, educatie on-line si guvernare virtuala”

Votul electronic

O ultima aplicatie de mare importanta in viitorul G2C este votul electronic. Nu numai procesul de votare efectiv poate sa se desfasoare electronic, fie in cabine de vot electronice sau chiar pe Internet, ci si intregul proces care duce la vot, inregistrarea si confirmarea votantilor, numararea voturilor etc. Experimentul “Arizona” – adica folosirea votului electronic prin intermediul Internetului la alegerile primare ale democratilor din martie 2000 a avut rezultate surprinzatoare – peste 40.000 de oameni au votat in acest fel – o crestere de peste 600% in numarul de alegatori veniti la urne comparat cu 1996. Totusi, viitorul votului electronic, chiar si dupa alegerile din Florida, care au demonstrat ineficienta votului manual, nu este in prezent foarte clar, mai ales datorita riscurilor mari de securitate care exista mereu atunci cand sunt implicate solutii care expun serverele la atacuri externe.

Cazul Romaniei

In aceasta categorie de servicii de guvernare electronica, cunoscute sub numele de G2C, Romania din nou nu exceleaza. Din prima categorie de aplicatii cele care constau in informarea cetatenilor putem spune ca majoritatea institutiilor de stat au in prezent un site in care sunt prezentate informatii minime despre activitatile si atributiile respectivei institutii. Totusi e de remarcat faptul ca, asa cum reies dintr-un studiu din ianuarie 2001 efectuat de Institutul pentru Micro Tehnologii la comanda ESIS s-a observat ca doar 68% din institutiile centrale de stat din Romania si numai 9,2% din cele locale aveau un web site.

Mai mult, institutiile care se afla on-line nu furnizeaza informatii extrem de detaliate despre activitatea lor. In timp ce Parlamentul Romaniei si in special Camera Deputatilor, dar si site-ul central al Guvernului Romaniei furnizeaza informatii actualizate in timp real

Ghid de eDemocratie si Governare Electronica

despre activitatile lor zilnice nu se poate spune acelasi lucru despre site-urile multor ministere dar mai ales despre site-urile din administratia locala.

Cat despre furnizarea de servicii electronice nici nu poate fi vorba in aceasta clipa. Desi ministrul Nica ne promitea la inceputul lui mai ca pana in toamna romanii isi vor putea plati taxele on-line nimic nu se pare ca s-a intamplat in aceasta directie. In Romania lipsa integrarii intre aplicatiile folosite de institutiile de stat [tranzactiile G2G de care vorbeam intr-un capitol anterior], precum si folosirea la nivel restrans a semnaturii electronice, care sa garanteze identitatea beneficiarului de servicii guvernamentale, determina ca la acest capitol – furnizarea de servicii guvernamentale pe Internet - Romania sa aiba nota 0.

Cat despre vot electronic nici nu mai incapa discutie. Singurele dispozitive electronice sunt cele folosite pentru votul in Parlamentul Romaniei – insa acestea nu sunt G2C.

Recomandari

- In primul rand efectuarea de investitii sustinute pentru integrarea atat tehnologica cat si manageriala a G2G care sa faca posibila construirea ulterioara a unor aplicatii G2C;
- Stabilirea unei strategii clare prin care toate institutiile de stat sa isi stabileasca drept obiective furnizarea on-line a tuturor serviciilor pe care le ofera, pana la o anumita data;
- Delegarea unei autoritati de implementare a strategiei pentru guvernare electronica – care sa supravegheze stadiul de dezvoltare si de respectare a termenilor propuse;
- Alocarea fondurilor necesare de catre guvern si atragerea unor co-finantari de la institutii internationale;
- Atragerea sprijinului industriei in sustinerea costurilor de implementare.

1.3. G2B [Guvern - Companii]

Definire si trasaturi

Relatiile dintre guvern si companii sunt probabil unele dintre cele mai disputate si mai analizate relatii din sfera guvernarii electronice. Principala cauza a acestei atentii speciale este, pe de o parte, faptul ca firmele private reprezinta motorul cresterii economice a unei tari si serviciile furnizate de stat pe Internet in favoarea acestui sector

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

ar trebui sa fie pe masura importantei sale. Pe de alta parte, achiziitiile si licitatiile guvernamentale se muta din ce in ce mai mult pe Internet, acest lucru insemnand mai multa transparenta si costuri mai scazute, bineinteles daca aceste avantaje sunt dorite de guvern

Exista deci doua mari tipuri de aplicatii G2B: sistemele de achizitii publice realizate prin Internet si serviciile oferite de stat sectorului privat prin Internet.

Sistemele de achizitii publice prin Internet

Primul sistem de acest fel a fost lansat acum cativa ani in Singapore de catre departamentul de IT al Minsiterului Apararii Nationale. De atunci a devenit evident cum aceste tehnici noi pot eficientiza procesul de licitatii publice prin scaderea numarului de fraude, sisteme mai eficiente de management al ofertelor pe support electronic, accesul mai usor la furnizorii corporati din toata lumea, timp economisit de procesarea on-line a ofertelor si dezvoltarea unor baze de date bogate in informatii utile.

Exemplele in acest sens abunda. "Guvernul statului australian Victoria a lucrat cu Oracle pentru a imbunatati eficienta departamentului de Resurse Naturale si Protectie a Mediului si a reusit o imbunatatire de 70%." [The Economist eGovernment Survey, Iulie 2000]

In esenta sistemele de achizitii publice electronice aduc cu sine multiple avantaje legate in primul rand de transparentizarea procesului de ofertare si acceptare a ofertelor si reducerea costurilor generale implicate. In Directiva Guvernului Statelor Unite privind Guvernarea Electronica, emisa pe 17 Decembrie 1999, Bill Clinton afirma ca 'Sefii de agentii vor promova introducerea folosirii comertului electronic in organizatiile pe care le conduc, pentru realizarea achizitiilor guvernamentale federale pe Internet, realizand astfel semnificante economii contribuabililor'.

Serviciile oferite de stat sectorului privat prin Internet

O simpla analiza a centrului de servicii pentru companii dezvoltat pe portalul federal din Statele Unite – www.firstgov.gov - scoate in evidenta deja complexul mecanism pus la dispozitie prin intermediul canalelor electronice de catre guvernul american. Companiile americane, pot cumpara de la si vinde guvernului produse si servicii, pot achizitiona multiple feluri de timbre procedurale, pot desfasura si se informa asupra importului si

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

exportului, pot cumpara obligatiuni si stat si bonuri de trezorerie, pot plati o mare varietate de taxe, primi consultanta, completa alte proceduri federale. Totodata firmele pot gasi vaste resurse de analize si baze de date on-line care le pot ajuta in dezvoltarea afacerilor de care se ocupa.

Dintre toate aceste aplicatii cele mai utile sunt intr-adevar cele care presupun timp si bani economisiti atat pentru guvern cat si pentru companii, adica efectuarea unor multiple servicii precum inmatricularea unor societati comerciale sau plata taxelor si completarea altor cereri si cerinte formale doar pe Internet.

Cazul Romaniei

In momentul actual in Romania cea mai complexa aplicatie de pe Internet care incearca sa ajute sectorul de afaceri este site-ul Camerei de Comert si Industrie a Romaniei, care nic macar nu este o institutie guvernamentale. La adresa <http://www.ccir.ro> se pot gasi resurse utile pentru afaceri, desi multe dintre acestea presupun diferite taxe pentru a le folosi. Plata taxelor on-line, inmatricularea companiilor, alte relatii dintre guvern si firme nu se pot efectua pe Internet in Romania. O aplicatie restransa, apartinand Registrului Comertului, <http://roleg.ccir.ro> permite insa cautarea firmelor inregistrate in Romania, dupa parte din denumire si cod fiscal.

Recomandari

- In primul rand ar trebui scrisa o strategie coerenta pentru dezvoltarea sectorului G2B in Romania si atribuite responsabilitati clare unor anumite institutii guvernamentale;
- Ar trebui alocate fondurile necesare dezvoltarii sistemelor IT nu numai la nivel central dar si in punctele de strangere a informatiilor la nivel local. In acest sens ar trebui sa se creeze centre de aplicatii distribuite [ASP] la nivel local care sa centralize in baze standardizate informatiile necesare conducerii afacerilor dintre guvern si companii pe Internet.

Capitolul 2. DEMOCRATIA ELECTRONICA

Poate ca cel mai bun mod de a intelege eDemocratia este chiar sa urmariti activitatea site-ului nostru: www.eDemocratie.ro in timp.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Pe scurt, si dupa cum explicam si in introducere, eDemocratia reprezinta folosirea de catre cetatean a mijloacelor electronice pentru a putea comunica mai bine cu alti cetateni, pentru a dezbate probleme si a prezenta nemulțumiri si propuneri. Democratia electronica e organizata asadar de catre cetateni si capteaza prin canale electronice nemulțumirile oamenilor, propuneri de imbunatatire a procesului de guvernare si de multe ori chiar dezbateri ale unor actiuni guvernamentale. Sa nu uitam insa ca toate acestea se desfasoara pe Internet, prin intermediul site-urilor de opinii personale, a forumurilor de pe portalurile de eDemocratie, a chaturilor, listelor de discutii, mailurilor cu plangeri etc.

Tocmai datorita faptului ca porneste de jos in sus, si are forme atat de diferite, democratia electronica este mai greu de clasificat precum am facut cu guvernarea electronica, insa vom incerca sa facem aceasta clasificare sintetica insotita de exemple in paginile urmatoare. Asadar cele 3 mari categorii de aplicatii de democratie electronica sunt:

1. Aplicatiile electorale
2. Aplicatiile de comunicare si feedback
3. Aplicatiile logistice si de organizare

Vom aborda fiecare dintre aceste categorii prezentand principalele folosinte atribuite Internetului in fiecare sfera de aplicatii, vom cita de asemenea cazul Romaniei insa nu vom face recomandari de vreme ce aceste aplicatii sunt dezvoltate de catre cetateni, societate civila si mai putin partide si in orice caz nu de catre guvern.

1. Aplicatiile electorale

Definire

In mare parte in aceasta categorie intra acele aplicatii care au drept scop organizarea unor campanii electorale si pe Internet. De fapt, principalul rezultat al acestor aplicatii este extinderea campaniei electorale si pe Internet cu tot ceea ce presupune aceasta: voluntari virtuali, liste de sustinere, donatii, chat-uri in care candidatii pot comunica cu alegatorii si uneori chiar dezbateri on-line intre candidati. Totodata, desi chiar daca au un grad mult mai redus de semnificanta, se pot efectua si sondaje electorale ptin Internet.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Aceste aplicatii deci sunt dezvoltate fie de catre partide si candidati fie de catre terte organizatii apartinand societatii civile precum ONG-uri, grupuri media, portaluri de Internet care vor sa capteze audienta alegerilor pe Internet.

Cazul Romaniei

Cu ocazia alegerilor generale din Noiembrie – Decembrie 2000 in Romania majoritatea candidatilor la cursa prezidentiala au avut site-uri pe Internet. De asemenea, si majoritatea partidelor si-au prezentat ofertele electorale pe Internet. Cat despre site-urile terte, ele au fost dezvoltate fie de catre grupuri de Internet media [Kappa = election.ro, PCNET = alegeri.ro] fie de catre grupuri media [alegerile oglindite de catre ziarele online] si intr-un singur caz de ONG-uri [CITX Romania – www.electoral2000.ro dezvoltat de cei care scriu acum acest ghid si au lansat si primul portal de eDemocratie si Guvernare Electronica din Romania – www.eDemocratie.ro]

2. Aplicatiile de comunicare si feedback

In prima grupa care contine aplicatii de comunicare avem intreaga suita de aplicatii de genul: email, mailing list, chat si forum, care sunt folosite de cetateni pentru a-si exprima parerile in grupuri de discutii unei anumite tipuri de audienta. In Romania, in mare parte aceste aplicatii desi sunt implementate si pe servere ale partidelor politice, cele mai de succes sunt facute pe servere private sau pe servere care ofera suport gratuit din strainatate. Un exemplu stralucit de asemenea site in SUA este:

<http://www.ethepeople.com>.

In grupa de feedback, includem in primul rand comentariile si reactiile cetatenilor la proiectele legislative sau la diferite actiuni guvernamentale, feedback-uri care de cele mai multe ori se organizeaza sub forma tehnica a unor forumuri chiar pe site-ul institutiei a caror decizii sunt oferite spre dezbatere publica. Marele avantaj al comunicarii electronice in acest caz este caracterul ei asincron, adica parerile pot fi exprimate la un moment t_0 de catre un individ m_0 si pot fi combatute sau sustinute la un moment t_1 de catre un individ m_1 fara a fi nevoie ca cei doi sa fi folosit aceleasi coordonate temporale sau spatiale pentru a lua legatura si a schimba pareri – atat parerea cat si replica aflandu-se una langa alta intr-o topica de discutie pe forum.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Cazul Romaniei

In prezent, in Romania, punctul de pornire a eDemocratie este site-ul www.eDemocratie.ro unde sunt integrate aplicatii atat din prima categorie – cea de comunicare cat si din ce-a de-a doua cea de feedback. Astfel, se pot gasi pe site cele mai populare 17 liste de discutii din Romania si se poate subscrie direct la ele, exista un canal de chat si un forum si s-a organizat si un mailing list.

Din categoria a doua – avem la momentul actual o sectiune de mesaje pentru presedintele Romaniei, si in viitor vom avea dezvoltat in cadrul circumscriptiilor virtuale posibilitatea postarii de mesaje pentru toti deputatii si parlamentarii romani. Totodata, vom pune catre discutie si proiecte legislative suplinind lipsa acestei aplicatii de pe site-urile Parlamentului Romaniei.

3. Aplicatiile logistice si de organizare

Cel mai bun exemplu pentru a ilustra aceste aplicatii este reseaua de situri care au contribuit la organizarea manifestatiilor anti-WTO de la Seattle in 2000.

[<http://www.tmcrow.org/no2wto/index.htm> sau <http://www.peopleforfairtrade.org>]. Un numar urias de participanti si-au coordonat actiunile prin intermediul site-urilor de pe Internet dedicate acestei manifestatii. Folosirea de site-uri pentru exprimarea unor plageri, a organizarii unor mitinguri si demonstratii etc sunt modalitati din ce in ce mai frecvente pentru oameni de a-si manifesta nemultumirile.

Cazul Romaniei

In acest moment nu exista aplicatii ample de acest gen in Romania inasa portalul [eDemocratie.ro](http://www.eDemocratie.ro) isi propune sa dezvolte si asemenea aplicatii, in viitor.

Partea III

**De ce nu avem eDemocratie si
Guvernare Electronica in Romana**

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Echipa eDemocratie a produs un raport in limba engleza in care a investigat principalele cauze ale actualei stari a guvernarii electronice in Romania.

In primul rand am analizat indicatorii societatii informationale [rata de penetrare a computerelor si a internetului in societate, ritmul de crestere a acestor rate, impartirea utilizatorilor pe categorii de varste, numarul de domenii la mia de locuitori etc].

Apoi am analizat un numar de site-uri guvernamentale [site-ul Guvernului Romaniei, al Camerei Deputatilor, al Primariei Bucuresti etc.] atat din punctual de vedere al informatiei oferite on-line cat si a back-end-ului administrativ.

Nu in ultimul rand, relevanta pentru analiza noastra au fost seria de interviuri realizate cu profesioniști ITC care lucreaza in administratia locala.

Din aceste analize care pot fi studiate mai in amanuntime pe site-ul nostru la:

<http://ghid.edemocratie.ro/analiza.htm> am desprins urmatoarele **concluzii** pe care vi le prezentam in cele ce urmeaza:

1. Penetrarea computerelor in societatea romaneasca este extrema de scazuta, fiind printre cele mai joase din Europa Centrala si de Est de fapt. Acest lucru ne spune ca in general oamenii nu au cunostinte de operarea a unui simplu PC nemaivorbind de Internet.
2. Penetrarea Internetului este si ea scazuta. Majoritatea utilizatorilor isi aleg drept punct de acces birourile unde lucreaza sau internet café-urile, incercand astfel sa evite costurile mari pentru acces dial-up si vitezele de tranfer mici inevitabile conexiunii pe modem. Aplicatiile de guvernare electronica sunt chiar mai speciale, deoarece caracterul privat al informatiei vehiculate ii face pe oameni mai inclinati sa le acceseze de acasa. Si cand acasa nu ai decat in cel mai bun caz acces pe modem pe care il folosesti doar dupa ora 10 seara nu prea esti incurajat sa accesezi serviciile guvernamentale pe Internet.
3. De asemenea rata de crestere a numarului de utilizatori de Internet in Romania este foarte joasa, avand una din cele mai scazute dinamici din Europa de Est.
4. In general cei care folosesc Internetul o fac pentru o medie de 3 ore pe saptamana si in mare majoritate pentru email si mai putin pentru navigarea si folosirea altor servicii online. Acest tip de comportament nu avantajeaza posibilele aplicatii de guvernare electronica sa atraga vizitatori in comparatie cu site-urile de infotainment.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

5. Majoritatea utilizatorilor de Internet sunt tineri. Focusul guvernului ar trebui sa se concentreze asupra unei strategii care sa ii faca interesati si sa le ofere informatii utile pentru varsta lor. Tinerii sunt ireverentiosi, entuziasti, optimisti, urasc limbajul de lemn si politica. Aplicatiile de guvernare electronica ar trebui sa tina seama de toate acestea.
6. Prezenta pe Internet in acest moment a sectorului public este foarte slaba. Doar ministerele si universitatile au o acoperire online multumitoare. Rata de crestere a prezentei online a sectorului public este de asemenea mica si printre cele mai mici din Europa de Est.
7. Site-urile administratiei publice nu acorda interes unor probleme precum privacy-ul si copyright-ul. Ele sunt in general foarte putin interactive, nu acorda atentie problemelor de accesibilitate, sunt construite cu frame-uri si cu flash care fac navigarea anevoioasa etc.
8. Totodata aceste site-uri nu sunt promovate suficient in motoare de cautare sau macar in antetele tuturor documentelor emise de institutia respective etc.
9. La nivel local liderilor politici le lipsesc leadership-ul si educatia IT. Exista deci un considerabil deficit de management al sistemelor IT la nivel local.
10. Departamentele IT la nivel local si central au un numar de angajati sub nevoile institutiei, datorita lipsei de fonduri salariale de la buget.
11. Angajatii existenti nu au posibilitati numeroase de a fi antrenati pentru a tine pasul cu noile tehnologii. Nu exista abonamente la reviste din strainatate, nu se organizeaza in mod frecvent conferinte, nu se organizeaza schimburi de experienta cu alte judete sau alte tari.
12. Exista un deficit bugetar in ceea ce priveste solutiile integrate si salariile profesionistilor din IT; insa exista bani pentru dotare cu hardware de cea mai buna calitate.
13. Pana in prezent, rolul MCTI – de coordonare nationala - a fost vazut ca zero, cu toate ca imaginea MCTI-ului este in schimbare.
14. Site-urile administratie publice centrale si locale nu sunt auditate in nici un fel. Nu se fac analize care sa raspunda la intrebari, cine ne viziteaza, ce se cere cel mai mult de pe site, unde sunt problemele de access etc. Raspunsurile la aceste intrebari ar constitui o baza excelenta pentru reconstruirea unor aplicatii mai eficiente de catre administratia publica.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

15. Putine aplicatii de guvernare electronica au fost implementate pana in prezent la nivel local, iar la nivel central chiar mai putine. Mai mult chiar, aplicatiile prezente au fost dezvoltate independent unele de altele, neputand sa beneficieze de avantajele standardizarii si comunicarii inter-platforme. Cu alte cuvinte in faza lor de integrare natioanala, multe dintre aceste aplicatii vor trebui rescrise din nou – iar acest lucru inseamna irosirea unor bani si amanarea trecerii in faza operationala.

Printre cele mai importante **oportunitati** putem numara:

1. Profesionistilor IT din administratia publica le pasa. Ei au constituit chiar o asociatie – ANIAP – care incearca sa isi faca vocea auzita si sa impuna standarde.
2. In general, functionarii din administratia publica au inceput sa foloseasca email-ul si alte mijloace de comunicare elctronice [forumuri, chat etc]
3. In medie, echipamentele sunt foarte bune si s-au facut investitii serioase in hardware-ul din administratia publica
4. Un mic numar de scimburi de experienta au fost realizare si o oarecare baza de cunostinte a inceput sa se acumuleze chiar daca nu este valabil la nivel national si chiar daca schimbul acestor informatii intre profesionistii din diverse departamente si judete este anevoios.
5. MCTI a initiat numeroase proiecte pilot si chiar a inceput implementarea unora [a se vedea anexa Proiecte pilot MCTI]

Unul din membrii echipei noastre a avut sansa sa se intalneasca la o conferinta organizata in aprilie 2001 cu domnul Peter Barlow – presedinte fondator al Electronic Frontier Foundation – cea mai cunoscuta organizatie care lupta pentru drepturi fundamentale ale oamenilor in societatea digitala – precum dreptul la privacy, la acces egal la informatie etc.

El ne-a spus ca nu ar trebui sa ne facem griji ca nu sunt bani pentru implementarea guvernare electronica. Parerea domniei sale esta ca ceea ce avem nevoie in primul rand

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

este dorinta de a face lucrurile mai bune si de a ne sluji de Internet in acest scop. Domnia sa ne-a dat chiar un exemplu – un prieten din California suparat fiind de lipsa de interactivitate a unor site-uri guvernamentale – a pus pe site-ul lui informatiile si serviciile care lipseau pe site-ul guvernamental. Urmarea a fost ca site-ul sau a inceput sa fie mai vizitat decat site-ul guvernamental si astfel site-ul guvernamental a invatat lectia si a inceput sa ofere informatiile si serviciile care lipseau.

Aceasta este si parerea autorilor acestui ghid. Nu este nevoie atat de bani cat de dorinta de a face internetul sa se miste in Romania in directia guvernarii electronice si eDemocratiei. Nu este nevoie de bani pentru a face paginile de web ale institutiilor publice sa respecte niste principii de baza in web design-ul public. Nu este nevoie de bani pentru a invata factorii de decizie cum pot sa foloseasca Internetul pentru a-si sluji mai bine tara. Nu este nevoie de bani pentru a scrie si implementa un set de cele mai bune practici in folosirea IT-ului in administratia publica.

Speram ca informatiile prezentate in acest ghid v-au fost de folos si au reusit sa va faca o imagine asupra utilizarilor pe care Internetul le poate avea in sfera serviciilor publice si guvernarii. Aminti-va mereu ca suntem doar la un click distanta de dumneavoastra. Veniti pe www.edemocratie.ro pentru a afla mai multe despre activitatile noastre.

O sa incheiem acest ghid intr-un ton optimist cu un mesaj din partea domnului Peter Barlow. *“Sunt o multime de facut in Romania din punctual de vedere al guvernarii electronice si edemocratiei. Spatiul este deschis si aveti ocazia sa invatati din experienta celor care au trecut prina ceasta faza si sa nu repetati aceleasi greseli pe care noi le-am facut”*

Anexa

MINISTERUL COMUNICATIILOR SI TEHNOLOGIEI INFORMATIEI PROIECTE PILOT

1. Sistem electronic pentru achizitii publice

Sistemul electronic pentru achizitii publice presupune realizarea unui pilot pentru o aplicatie care va permite institutiilor administratiei publice sa realizeze achizitii de produse si servicii prin intermediul Internetului. Proiectul pilot este destinat in principal achizitiilor publice efectuate prin intermediul Bancii Mondiale. Sistemul va putea fi extins ulterior pentru a include efectuarea platilor electronice, controlul livrarilor si integrarea cu sistemul de management al agentiei achizitoare.

Pentru proiectul pilot Sistem electronic pentru achizitii publice au fost depuse noua oferte. Firmele ofertante sunt: IBM ROMANIA S.R.L., SOFTWIN-IPACRI, NET CONSULTING S.R.L., AKELA INFORMATIQUE S.R.L., INTEGRATOR S.A., ROMSYS S.A., ASESOF COM S.R.L., HEWLETT PACKARD ROMANIA S.R.L., LASTING SYSTEMS S.R.L. Nu exista oferte intirziate. Nu s-au inregistrat modificari si retrageri de oferte. Exista garantii de participare pentru toti ofertantii. Nu exista oferte alternative.

2. Referendum electronic

Proiectul Referendum electronic consta in realizarea unui pilot pentru o aplicatie care va permite cetatenilor sa-si exprime optiunea pentru un anume subiect de interes national, sub forma unui referendum. Sistemul va putea fi extins ulterior pentru diferite alegeri ce se vor face pe mai multe nivele (local sau regional).

Pentru proiectul pilot Referendum electronic au fost depuse zece oferte. Firmele ofertante sunt: IBM ROMANIA S.R.L., I.P.A. S.A., NET CONSULTING S.R.L., AKELA INFORMATIQUE S.R.L., INTEGRATOR S.R.L., ROMSYS S.A., ASESOF COM S.R.L., HEWLETT PACKARD ROMANIA S.R.L., LASTING SYSTEMS S.R.L., SIVCO ROMANIA S.A.

3. Sistem de preluare a facturilor furnizorilor pe web

Firmele ofertante sunt: SIVCO ROMANIA S.A., NET CONSULTING S.R.L., I.B.M. ROMANIA S.R.L., UTI ITALY S.R.L., NAUM CONSULTING SOFTWARE S.R.L., TOTALSOFT S.A.

4. Piata virtuala

Piata virtuala (e-Market) este un portal (poarta de intrare securizata) care reprezinta un punct de acces, bazat pe tehnologie Web, destinat tuturor utilizatorilor care cumpara/vand bunuri si servicii in mod electronic sau solicita informatii despre bunuri si servicii.

Proiectul pilot reprezinta un cadru excelent pentru utilizarea pe scara larga a Internetului si a semnaturii electronice. El va oferi companiilor o alternativa economica si

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

prietenosă de a-și găsi parteneri de afaceri și a realiza contracte în mod rapid și eficient.

Licitația a fost câștigată de compania TotalSoft, a cărei propunere a totalizat 865 de puncte în urma evaluării. TotalSoft a propus un proiect în valoare de 617 143 877 lei. La sediul MCTI au fost depuse noua oferte, dintre care cele ale firmelor Compaq și Akela s-au clasat pe locurile doi și trei în urma evaluării, cu 695, respectiv 605 puncte.

5. Video conferința pe web

Proiectul constă în crearea unui pilot pentru realizarea de video conferințe între mai mulți participanți la inițiativa unuia dintre ei, participanții urmând a fi stabiliți de către inițiator, sau să existe liste standard de participanți, accesul altor participanți sau observatori fiind interzis (acces protejat).

Proiectul va avea ca efecte: reducerea cheltuielilor (economii de 75% din cost), economie de timp în organizare; reducerea deplasărilor, organizarea de conferințe fără deplasarea participanților; creșterea productivității prin eliminarea timpilor de călătorie; flexibilitate în convocarea și mobilizarea participanților, într-o rețea de calculatoare existând posibilitatea de a consulta în mod automat agenda celor ce vor participa la video conferința, programul ei fiind corelat în acest fel cu agendele participanților.

Pentru proiectul Video conferința organizată pe web, s-au înregistrat 3 înscrieri, firma declarată câștigătoare fiind COMPAQ ROMANIA SRL.

6. Info-Chioscuri

Proiectul vizează crearea unui sistem de informare integrat pentru cetățeni în domeniul de interes social, cultural și economic, precum și familiarizarea cetățenilor cu informația electronică și crearea mentalității că informatica este un element de utilitate personală pentru fiecare individ.

Proiectul presupune construirea de info-chioscuri alcătuite dintr-un calculator performant, de preferință cu touch-screen securizat împotriva acceselor neautorizate. Comunicarea este asigurată prin Internet, utilizând canale atribuite în funcție de locul de amplasament (pentru gari – linia închiriată a CFR, rețeaua de fibră optică a telefoniei, unde radio în locurile în care accesul este greu de realizat).

În cazul proiectului Serviciul de informare electronică pentru cetățeni - info-chiosc s-au înregistrat 10 oferte, fiind declarată câștigătoare cea aparținând companiei INTRAROM SA, București. Soluțiile clasate pe locurile 2, 3 și 4, respectiv aparținând companiilor Radcom, Romsys și HP vor fi înaintate instituțiilor publice pentru o eventuală implementare, ca soluții alternative viabile pe domenii specifice de aplicare.

7. Centre multimedia pentru cetățeni

Obiectivele fundamentale ale proiectului sunt:

1. Crearea și punerea la dispoziția cetățenilor a resurselor tehnice pentru asigurarea accesului cetățenilor la informația electronică;
2. Asigurarea conținutului informațional integrat privind activitatea publică a administrației centrale;

Ghid de eDemocratie si Governare Electronica

3. Intensificarea transferurilor de informatie în tranzactii de tip e-commerce;
4. Formarea culturii informatiei si comunicarii electronice la nivelul întregii societati.

Acestea vor fi atinse prin construirea unui sistem complex de informare privind activitatea publica a administratiei centrale si locale, precum si referitor la toate actele normative care reglementeaza relatia dintre cetateni si institutiile publice. Sistemul va permite de asemenea accesul cetatenilor la informatiile din reseaua Internet. Prima etapa este asigurarea unui centru pilot, situat în spatiile MCTI, el vizând în principal activitatea din domeniul comunicatiilor si informatizarii din România. La sfârșitul proiectului, sistemul va fi constituit dintr-o retea de centre multimedia de informare publica, amplasate în colectivitatile locale cu o populatie de peste 5000 de locuitori.

Pentru proiectul pilot Centre multimedia pentru cetateni au fost depuse trei oferte. Firmele ofertante sint: Easy Mobile Consulting S.R.L., S&T Romania S.R.L., RomSyS S.A.

8. Sisteme informatice pentru conducerea intreprinderilor privatizate, desprinse din institutiile aflate in subordinea MCTI

Sistemul va avea o constructie modulara, sa permita culegerea simpla a datelor si introducerea oricarei informatii în sistem o singura data. Sistemul trebuie sa respecte legislatia româneasca în vigoare si sa implementeze standarde internationale de organizare si conducere.

Sistemul va asigura preluarea informatiilor din sistemul informatic financiar-contabil actual, confidentialitatea necesara pentru datele utilizate si securitatea datelor si recuperarea acestora în caz de incidente. Sistemul de gestiune integrat va asigura posibilitatea reflectarii activitatilor economice în mai multe valute: ROL (de baza) si EURO, USD, DEM, Etc, functie de tranzactiile efectuate.

Sistemul trebuie sa permita ulterioare modificari datorate schimbarilor legislative aparute în contabilitate, salarizare, evidenta mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar, etc.

Pentru proiectul pilot Sisteme informatice pentru conducerea intreprinderilor privatizate, desprinse din institutiile aflate in subordinea MCTI au fost depuse opt oferte. Firmele ofertante sint: Total Soft S.A., MirSand S.R.L., Net Consulting S.R.L., Naum Consalt S.R.L., Integrator S.A., Siveco Romania S.A., Siemens Business Services S.R.L., Ager Business Tech S.A . Compania MirSand S.R.L. a depus o oferta alternativa.

9. Identificarea unica a functionarilor publici prin semnatura electronica si smart-card-uri

Smart-cardul electronic se va folosi ca metoda de identificare personala - legitimatie de serviciu a functionarilor publici. Semnatura electronica atasata smart-cardului va permite accesul controlat si monitorizat la sistemele informatice din administratiei.

Obiective:

- Accelerarea introducerii e-government - introducerea metodelor de identificare unica a functionarilor in interiorul administratiei prin smart card si semnatura electronica;

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

- Crearea premiselor pentru implementarea unor politici avansate de securitate a accesului la retele si a pastrarii confidentialitatii informatiilor din administratie.
- Dobindirea experientei pentru folosirea semnaturi electronice si smart-cardurilor si in alte domenii – posta electronica, criptare mesaje si carti de identitate electronica (ID card)

Pentru proiectul pilot Identificarea unica a functionarilor publici prin semnatura electronica si smart-card-uri au fost depuse patru oferte. Firmele ofertante sint: Easy Mobile Computing S.R.L., Crescendo International S.R.L., UTI Grup S.R.L., Pro Soft ++ S.R.L.

10. Managementul Cash-Flow-ului

Obiectivele fundamentale ale proiectului sunt:

Crearea unui instrument de analiza financiara.

Prezentarea, într-o forma clara si sugestiva a situatiei disponibilitatilor financiare ale întreprinderii / companiei la un moment dat si evolutia acestor disponibilitati într-o perioada data, în functie de nivelul încasarilor si al platilor.

Implementarea proiectului va fi considerata reusita în functie de gradul în care vor fi atinse cel putin urmatoarele avantaje:

- Prezentarea datelor analizate într-o maniera tabelara si/sau grafica cu posibilitatea de evidentiere a tendintelor.
- Urmarirea, în orice moment, a valorilor indicatorilor de interes, cu posibilitatea efectuării de analize de tip "ce se întâmpla daca?" ("what-if") si prognozarea evolutiei indicatorilor analizati pe perioade de timp stabilite de utilizator, prognoza ce va tine cont de datele istorice existente în sistem.
- Asigurarea sigurantei în exploatarea datelor financiare.
- Cunoasterea situatiei relatiilor financiare cu clientii, furnizorii, partenerii de afaceri.
- Acces securizat si sigur la datele cheie ale întreprinderilor / companiilor.

Pentru proiectul pilot Managementul Cash-Flow-ului au fost depuse sase oferte. Firmele ofertante sint: Ager Business Tech S.A., Siveco Romania S.A., Naum Consalt S.R.L., RomSys S.A., Integrator S.A., Total Soft S.A.

11. Plata taxelor si impozitelor prin mijloace electronice (e-Tax-payment)

Pentru a eficientiza schimburile economice si comerciale dintre intreprinderi si pentru a permite colectarea facila a debitelor de la cetateni, este necesara introducerea posibilitatii de a efectua plata taxelor si impozitelor prin mijloace electronice .

Proiectul va reduce întârzierile si costurile aparute datorita vitezei de circulatie a banilor si vitezei de circulatie a documentelor tiparite pe hârtie. Posibilitatea efectuării platii taxelor si impozitelor prin intermediul mijloacelor electronice de plata va reduce cozile si timpul de asteptare a cetatenilor în vederea achitarii taxelor si impozitelor.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Proiectul pilot va permite angajatilor MCTI sa efectueze plata taxelor si impozitelor catre stat prin intermediul mijloacelor electronice de plata. Ministerul Finantelor Publice va pune la dispozitia MCTI informatiile legate de taxele si impozitele pe care angajatii MCTI le au de platit si anume impozitul pe venitul global, impozitul pentru activitati de închirieri, etc, iar primariile, în masura în care acestea au un sistem informatizat, vor pune la dispozitia MCTI datele privind taxele si impozitele locale ale angajatilor MCTI. Proiectul pilot își propune sa realizeze, pe baza autentificarii în sistem a angajatilor MCTI, vizualizarea taxelor si impozitelor aferente acestora, achitarea partiala sau integrala a acestora prin mijloace electronice de plata (card BANC POST). Ministerul Finantelor publice va actualiza informatia cu privire la soldul la zi al fiecărei taxe sau impozit, pe masura ce platile au fost încasate de beneficiar.

Ulterior, dupa finalizarea proiectului pilot, sistemul de plati electronice va putea fi extins astfel încât toti cetatenii sa își poata achita taxele si impozitele prin intermediul mijloacelor electronice de plata, indiferent de banca la care își au contul.

Pentru proiectul pilot Plata taxelor si impozitelor prin mijloace electronice (e-Tax-payment) au fost depuse opt oferte. Firmele ofertante sint: Integrator S.A., Total Soft S.A., AseSoft Com S.R.L., Siemens Business Services S.R.L., Omnilogic BGS, Net Consulting S.R.L., C.I.A. S.A., Compaq Romania S.R.L.

12. Managementul documentelor in cadrul MCTI

Pentru proiectul pilot Managementul documentelor in cadrul MCTI au fost depuse sase oferte. Firmele ofertante sint: Soft Dev S.R.L., Total Technologies S.R.L., Siveco Romania S.A., SoftNet Services S.R.L., ProSoft ++ S.R.L., Total Soft S.A.

13. Sistem financiar integrat ca instrument de management pentru conducerea MCTI

Obiectivele fundamentale ale proiectului sunt:

- Crearea unei aplicatii pentru captarea documentelor scanate si/sau a documentelor electronice (Word, Excel), arhivarea / regasirea si gestionarea lor automata, precum si automatizarea fluxului de lucru prin urmarirea fluxului documentelor.
- Vizualizarea, printarea si modificarea documentelor folosind o interfata utilizator personificata.

Implementarea proiectului va fi evaluata in functie de asigurarea urmatoarelor avantaje:

- Cresterea eficientei de cautare si regasire a documentelor in cadrul MCTI.
- Reducerea spatiului si fondurilor necesare stocarii documentelor.
- Asigurarea sigurantei în exploatarea datelor financiare.
- Asigurarea integritatii documentelor.
- Imbunatatirea serviciilor oferite utilizatorilor de documente in cadrul MCTI.
- Abilitatea de partajare a documentelor.
- Imbunatatirea comunicarii in cadrul MCTI.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Pentru proiectul pilot Sistem financiar integrat ca instrument de management pentru conducerea MCTI au fost depuse sase oferte. Firmele ofertante sint:
Siemens Business Services S.R.L., Ager Business Tech S.A., Siveco Romania S.A., Integrator S.A., Naum Consalt S.R.L., Net Consulting S.R.L. Siemens Business Services S.R.L a depus o oferta alternativa.

Glosar de termeni

[adaptat dupa termeni definiti in webopedia.com]

Intranet

O retea bazata pe protocoale TCP/IP apartinand unei organizatii, si accesibila membrilor organizatiei respective, angajatilor sau altor persoane autorizate. Un site de Intranet arata la fel ca un site de pe Internet cu singura exceptie ca el nu este oferit publicului si poate fi accesat doar de la calculatoarele organizatiei sau din afara dupa autentificarea cu un nume de utilizator si parola. Intranet-urile sunt folosite, la fel ca si Internet-ul, pentru a face disponibila informatia.

Server

Un computer de pe o retea care asigura managementul resurselor retelei. De exemplu un server de fisiere este unul care permite tuturor utilizatorilor de pe retea sa stocheze fisiere pe hard-ul sau. Un server de baze de date este un system care proceseaza interogatiile pe baze de date. De obicei serverele sunt dedicate, acest lucru inseamna ca ele nu se ocupa de alte clase de procese decat cele pentru care au fost constituite in mod expres.

HTTP

Prescurtarea pentru HyperText Transfer Protocol, protocolul folosit de catre World Wide Web. HTTP defineste cum mesajele sunt formate si transmise si cu ce actiuni servere de web si browserele trebuie sa raspunda la diferite comenzi. De exemplu cand o adresa este introdusa in campul de adresa al browserului, browserul de fapt trimite o comanda HTTP la serverul de web instructandu-l sa gaseasca si sa trimita pagina respective.

HTML

Prescurtarea pentru Hyper Text Mark Up Language, HTML este tot un protocol folosit de World Wide Web. Acest protocol controleaza modul in care paginile web sunt formate si afisate.

Browser

Prescurtarea pentru web browser, o aplicatie software care este folosita pentru a gasi si afisa paginile de web. Cele mai folosite 2 browsere sunt Netscape Navigator si Microsoft Internet Explorer. Ambele sunt browsere grafice, ceea ce inseamna ca ele afiseaza informatia in mod grafic – atat imagini cat si text. Mai mult chiar ele pot prezenta si informatii multimedia – adica date in format audio, video si animatie.

World Wide Web

Un system de servere de Internet care suporta documente special formate. Documentele sunt formate folosind un limbaj numit HTML care suporta linkuri la alte documente, precum si fisiere grafice, audio si video. Acasta inseamna ca poti sari de la un document la altul simplu apasand un link – special evintiat. Sunt cateva aplicatii prin care se poate accesa World Wide Web – numite browsere si definite si ele in acest glosar.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Biti

Prescurtarea pentru binary digit – numar binary – cea mai mica unitate de informatie de pe un computer. Termenul a fost prima data folosit in 1946 de catre Jogh Tukey – un mare statistician si consultant a 5 presedinti a Statelor Unite ale Americii. Un singur bit poate lua doar 2 valori 0 sau 1. Un Byte – este o unitate de informatie care contine 8 biti consecutive.

E-mail

prescurtarea pentru Electronic Mail – sau posta electronica. Reprezinta transmitia mesajelor prin intermediul unor retele electronice. Mesajele pot fi text introdus de la tastatura sau fisiere de pe dar-ul unui computer.

In ultimii ani utilizarea email-ului a explodat. Dupa unele estimari, sunt acum 25 de milioane de utilizatori de email trimtand 15 miliarde de mesaje pe an.

Comert Electronic

Efectuarea de tranactii online. Aceasta include de exemplu cumpararea si vanzarea de produse folosind cash digital [carti de credit, microplati etc]

Guvernare Electronica

Guvernarea electronica reprezinta procesul de reinventie a sectorului public prin digitalizare si noi tehnici de management a informatiei, proces al carui scop final este cresterea gradului de participare politica a cetatenilor si eficientizarea aparatului administrativ

Forum

Un grup de discutii online – unde participantii cu interese commune pot schimba mesaje.

Chat

Comunicare in timp real intre doi utilizatori folosind computere. Fiecare utilizator poate transmite un mesaj, batut de la tastatura si acesta va aparea imediat pe ecranul calculatorului celuilat utilizator.

Liste de discutii [Mailing List]

O lista de adrese identificata printr-un unic nume, precum edro@yahogroups.com Un mesaj trimis la adresa listei este distribuit automat la oata adresele din lista.

Rețele Virtuale Private [VPN – Virtual Private Network]

Prescurtarea pentru retele virtuale private – o retea construita folosind retele publice pentru a conecta nodurile de comunicatie private. Aceste retele folosesc criptarea pentru a se asigura ca numai utilizatorii autorizati pot accesa resursele retelei si ca datele nu pot fi interceptate.

Portal

Un site de web care eoferă o gama larga de servicii si resurse, precum email, forum, motoare de cautare si magazine virtuale. De exemplu www.edemocratie.ro este considerat un portal resurse de e-democratie si guvernare electronica in Romania.

Ghid de eDemocratie si Guvernare Electronica

Website

Un loc de pe World Wide Web. Fiecare site contine o pagina de primire, care este primul document pe care utilizatorii il vaf cand intra pe site. Site-ul poate de asemenea contine si alte pagini si documente.

Motor de cautare

Un program care cauta documente dupa cuvinte cheie specifice si returneaza o lista a documentelor unde cuvintele cheie au fost gasite, documentele fiind de obicei returnate in ordinea relevantei.

Denumirea programului:
eDemocratia.ro – O initiativa pentru democratie on-line in Romania

Editor:
ASER Bucuresti

Data publicarii:
ianuarie 2002

Precizare:
Continutul acestui material nu reprezinta in mod necesar pozitia oficiala a Uniunii Europene.